

Johannes Assuerus Ampzing

Nasturtium D. Joannis Assueri Ampsingii, contra Strygnium Jacobi Durfeldii ...

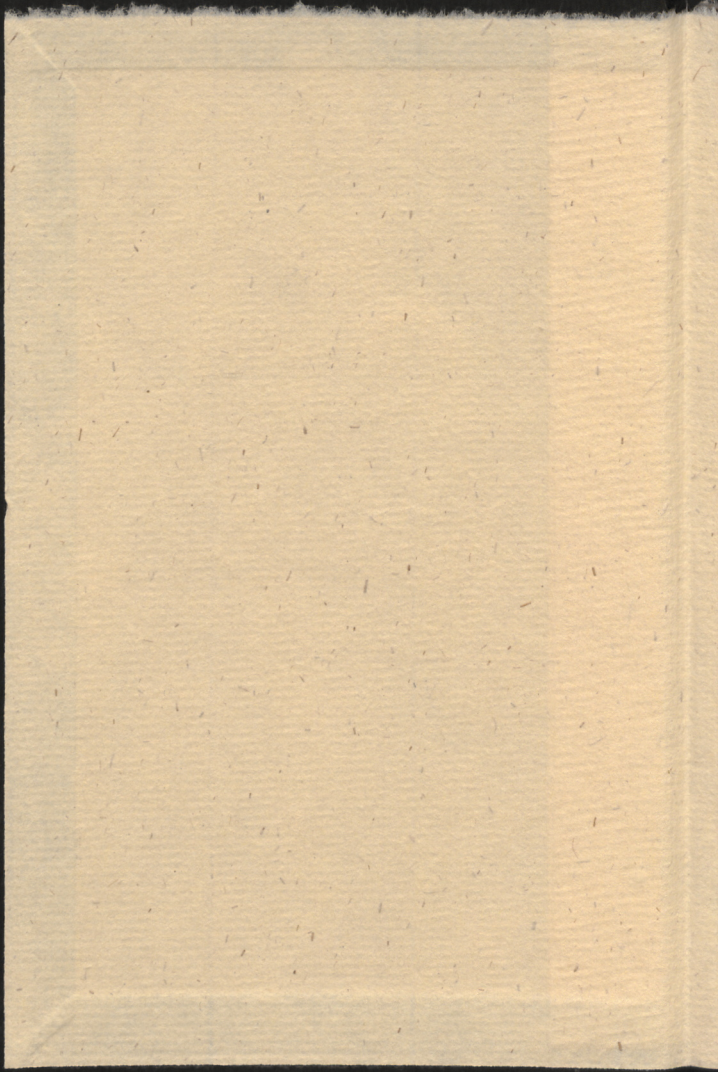
Rostochi[i], 1628

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730092496>

Druck Freier Zugang

19

i

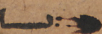
19.

Nasturtium

D. JOANNIS

A S S V E R I

A M P S I N G I I,

contra

Strygnium

JACOBI DURFELDI.

Philippomastigis, Magistri Mendaciorum & sacrae Matæologiae

Studiofi.

Prov. 26. 4. 5.

Ne respondeas stulto juxta stultitiam suam: ne efficiaris ei similis.

*de stulto juxta stultitiam suam: ne sibi
sibi ens esse videatur.*

ROSTOCHI Anno 1628.

Lector benevole, pervenit ad manus meas Scriptum quoddam Jacobi Duerfeldij, cui titulus Admonitio &c. missum ab amico quodam meo, cum additâ admonitiunculâ ne injuriam contumeliâq; quâ in eo scripto iste me Calumniator asperserat, relinquerem inultam. Quid facerem? Scriptum ipsum legendo percurri, & mecum ipse aliquanto accuratius perpendi hæc quing; Capita. 1. Per quosnam cuniculos iste Author irrepserit in hoc Vitilitigium. 2. Quodnam in eo argumentum tractet. 3. Quanam methodo & modo. 4. Quoniam sine. 5. Num mihi respondendum & quomodo?

CAPUT I.

Cuniculos primâ statim fronte animadvertendam, pendebat (quæ hodieq; pendet) lis mea cum Adversariis meis Theologis nonnullis, produxerant illi Mense Octobri 1627. Scriptum, quod quia titulo carebat, Vescas seu Araneorum telas inscripsi, miseruntq; 1. Novemb. & jusserunt per Se-

cretarium Academicum, ut intra 14. dies responderem. Mirabar tantam urgendi importunitatem, jacebam lecto affixus, cum morbo longo & chronico conflictatus, quid facerem? manum agram gemebundus jacens in lecto, calamo & calamum papyro admovebam, & Responsum concinnabam, cui titulum feci Scopas Vescarias. quibus vescas eorum seu telas araneorum everrerem. Sed & simul Responsum eine Rechtsbelehrung / quod à Facultate Theologica Gryphiswaldensi emendicârant ex practicarantq; (precor verbo veniam) refutabam, & refutationem nomine Collyrij inscribebam. - Hac duo Responsa mea conjunctim producebam, & in manus Dn. Judicis tradi curabam 20. Novemb. 1627. cum adjuncta supplicatione.

Hinc jam videre promptum est, quo sine Responsum meum tam importunè efflagitarint, nempe ut illud darent huic suo Crepita-culo & Arcadico tibicini sugillandum, qui inde mendacia, calumnias, sycphantias adversum me colligeret, ipsis interim meis Adversarijs feriantibus: poterat negotium hoc moram ferre, poteratq; D. Quistorpius meus Adversarius, ob onus Rectoratus, quod hoc
Seme-

Semestri portat, laborem hunc differre, donec paucis post mensibus eo liberatus, ipse respondisset; sed maluerunt hoc compendio uti, quo & ipsi sese à labore ulterius respondendi liberarent, & simul huic homini gratificarentur, qui inde vanam aliquam gloriolam aucuparetur, & commodum aliquod captaret. Unde & mihi haud obscure consilium suggeritur, vicissim serpentinâ prudentiâ utendi, & par pari referendi, de quo post c. 5. dicam.

CAPUT II.

Argumentum seu Subiectum Tractationis ponitur in Titulo duplex, nempe de Libero arbitrio & Baptismo. In utroq; prodit Vitiligator non modo animum mentiendi & calumniandi cupidum, verum etiam inscitiam suam.

Asserueram in Intimationibus meis cum Augustino & Erasmo Gratiam Creationis. Asserueram præterea cum Johan Arent Theologo illo verè practico, Gratiam Expectantem, Gratiam prævenientem, Gratiam Suscipientem, & Gratiam Conservantem. Vid. Intimat. uxoris Christiani von Münster.

Ex his Gratia Præveniens, hominis Conversionem antecedens complectitur sub se Gratiâ Creationis, Gratiâ Excitantem, Gratiâ Adjuvantem, quam in Conversione ipsa, mox Gratia Suscipiens & Gratum faciens consequitur, & hanc subsequitur Gratia conservans. Undè Psal. 48. Misericordia ejus præveniet me, & Psalm. 22. Misericordia tua subsequetur me. Et Augustinus Enchirid. c. 32. Nolentem prævenit ut velit, Volentem subsequitur, ne frustra velit. Et Gregorius Homil. 9. in Ezech. Nos prævenit ut velimus, & volentes subsequitur ne inaniter velimus. Et rursum Augustinus lib. de Nat. & Grat. cap. 32. Prævenit ut sanemur, & subsequitur ut sanati vegetemur: prævenit ut vocemur, & subsequitur ut glorificemur: prævenit ut piè vivamus, & subsequitur ut cum illo semper vivamus.

Accuratior Gratiarum divisio est apud Scholasticos, in Æternam & Temporariam. Temporarie in gratis datam & gratum facientem. Gratum facientis in permanentem & auxiliij specialis. Gratia auxiliij specialis in auxilium excitans & adjuvans. Auxilij in auxilium sufficiens & efficax. Efficacis in
gra-

gratiam operantem & cooperantem. Quæ omnia latius prosequi, non est hujus loci. Non enim locos Communes conscribo, sed disputo cum Vitilitigatore.

Syndrome ergo & concursus gratiarum illarum, quas Gratia præveniens suo complexu comprehendit, est instar fomitis ad ignem Spiritus S. in Conversione, concurrente novâ ejusdem gratiâ recipiendum.

Hanc sententiam probaveram ex Paulo Epist. ad Rom. cap. 1. & 3. probaveramq; auctoritate Philippi. Vide in Scopis vescariis Assert. 9. & 10. Quæ ubi post sententiæ publicationem erunt publici juris facta; confido candidum & doctum Lectorem habiturum in quo planè acquiescat, meq; omnis novitatis excusatum habeat.

Agè verò Vitilitigator, quid tu ad ista? pag. 32. thes. 4. attribuis mihi quod scripserim: Hominem post Lapsum posse sese convertere iis supernaturalis gratiæ igniculis, quos post lapsum habet in natura corrupta reliquos. Respondeo hoc esse purum putum Mendacium & atrocissimam Calumniam. Decet ministrum Christi esse veracem 2. Cor, 6. 8. Non ergo decebat

se hanc tuam Rapsodiam ordiri à tam aperto
Mendacio.

Afferui equidem ex Augustino Epistol. 95.
& ex Erasmo Collat. de liber. Arbit. Gratiâ
Dei quâ Creati sumus, seu Gratiâ Crea-
tionis. Dixi hanc gratiâ esse Superna-
turalem: quippe quod omnis gratia sit Su-
pernaturalis. Opposita enim sunt Gratia &
Natura. Per naturam intelligo Naturam
corruptam: quo respectu Naturale propriè
Supernaturale opponitur. At nunquam dixi,
posse hominem sese hac solâ gratiâ converte-
re, sed posse hominem hisce igniculis uti ad
Conversionem, Concurrente novâ
Spiritus S. gratiâ. Et verba Philippi: Cum
quâ Spiritus S. simul est efficax, vel ad
nauseam usq; ingeminavi.

Libertas enim Voluntatis seu Libera Vo-
luntas est res Naturalis, quæ per peccatum
non fuit amissa, nec amittitur. Ea non ha-
bet ex se potentiam ullam saltem proximam
ad actus pietatis, sed habet eam à Deo per
Gratiâ prævenientem. Et nemo potest Gra-
tiâ desiderare, petere vel accipere, sine præ-
veniente Gratia. Undè rectè Lutherus, Cre-
do, inquit, me propriæ rationis meæ vi-
ribus

ribus Jesu Christo Domino meo fidere
& ad eum accedere nullo modo posse.
Sed Spiritus S. per Euangelium me vo-
cavit. *Quæ Lutheri verba ineptè & indo-
ctè, & veluti (quod ajunt) Diabolus psalte-
rium citavit Vitiligator pag. 53. thes. 45.*

*Illud etiam Vitiligator quod dicis de Gra-
tita Salvifica, & non Salvifica, novum
est, nec invenitur illa distributio apud Ortho-
doxos. Tu novus scilicet Ecclesiæ Doct̃or pri-
mus eam invenisti. Omnis certè Dei gratia
à parte Dei finem habet salutarem; estq; sua-
pte natura salutaris. Quando autem Homi-
nes per enormia peccata Gratiam gratum
facientem excutiunt: tum illo sine excidunt.
Et licet impij aliquid sæpè Gratia gratis data
in usum proximi retineant: non retinent ta-
men Gratiam gratum facientem. Sic Judas
aliq; multi impij in illo die dicent, Domine,
Nonne in nomine tuo prophetavimus? Non-
ne in nomine tuo Dæmonia ejecimus? Re-
spondebit eis, Nescio vos, Discedite à me
omnes qui operamini iniquitatem, Matth. 7.
vers. 22.*

*Posito tuo Mendacio, adducis Augusti-
nam Confessionem pag. 33. cujus autoritate*

A 5

mali.

malitiosè & flagitiosè abuteris ; Nam per eam oppugnas sententiam non meam, sed eam quam mihi per mendacium affinxisti. Os impudens ! Egone unquam dixi aut scripsi Humanam voluntatem habere libertatem & Vim sine Spiritu Sancto efficiendæ justitiæ Spiritualis ? Egone unquam dixi aut scripsi Hominem animale percipere ea quæ sunt Spiritus Dei ? Egone unquam dixi aut scripsi, quod sine Spiritu Sancto solis naturæ viribus possimus Deum super omnia diligere ? Certè nunquam & nusquam. Cedò ubi ergo Contradictio inter Augustanam Confessionem & Intimationes meas ? Hanc tu demonstrare volebas & debebas etiam, sed non potes : quippe quem non credam vere contradictionis leges unquam didicisse.

Non dignabor te ulteriori responso, sed Lectorem compello, eumq; rogo, ut effrenatam tuam in mentiendò & calumniando licentiam observet. Nullum est in Scopis Vescariis Assert. 9. & 10. meorum argumentorum, in quo non disertè posuerim verba hæc, Concurrente nova Spiritus Sancti Gratia, & tamen cogor hæc tua ferre
tam

tam manifesta mandacia, & atroces pati calumnias, quibus me Pelagianismi palam accusas, & procul omni pudore coram toto mundo proscindis.

Nec nego in homine Cor lapideum nondum ligneum aut Klorzicum vnbehobelt Ezech. cap. 11. vers. 19. & cap. 36. vers. 26. & quicquid Scriptura habet ejusmodi similitudinum. Axioma est Theologicum, Similitudines non convenire in omnibus. Disparata non possunt de se mutuo predicari: Ergo homo non est lapis predicatione essentiali. Sed ex accidenti predicatur lapis de homine. Accidit enim lapidi, ut similitudinem gerat cum homine ob duritiem. Hanc ergo duritiem cum Philippo & ex Philippo diversis in locis asserui & confessus sum, neq; negavi unquam in nondum renatis, quin dixi verbis Philippi non subito sanari hoc natura vulnus, ne in renatis quidem, in quibus per Baptismum reatus peccati Originis tollitur, ipsum verò ejus materiale ex parte manet, perpetuis assiduisq; Ecclesie exercitiis veluti dolabrâ exterendum expolendumque. Agè dic Sycophanta, ubi ergo Contradictio inter Agendas Megapolenses Philippi.

lippi.

lippicas, & meâ programmata? Rogo te candidè & doctè Lector, ut observes non lignèâ, non lapideam, sed ferream prorsus ne dicam Diabolicam impudentiæ frontem hujus Mendaciorum magistri & Architecti. Quæ ego de Gratia dixi scintillis in naturâ reliquis; hæc ille ad Naturam ipsam refert, & quæ ego (ut in proverbio est) dixeram de aliis, ille refutat tanquam dicta de cæpis, non servans Contradictionis legem *utà tò autò* secundum idem. Norunt vel pueri in scholis Substantias agere per Qualitates. Undè pro diversitate qualitatuum sunt actiones diversæ. Actio naturalis editur à Natura per se, quæ est purè naturalis, & potentias habet naturales. Actio peccatrix editur à Natura quæ est peccato infecta. Actio pietatis editur à Natura, quæ est prædita supernaturali gratia. Hæc iste Blax nescit distingvere. Agendas Megapolenses dicit à Philippo conscriptas, & tamen contra Philippum interpretatur, Philippi autoritatem modò extollit, modò deprimat, imò calumniis infectatur & incessit. Homo cum Philippo comparandus perinde atq; Simeï cum Davide 2. Reg. 5. 13. Miserum me! qui inciderim in talem Adversarium,

non

non Theologum sed Mattheologum, sed Batto-
logum, sed Spermologum.

Tandem (Deo gratias) pag. 34. thes. 7.
prodit Syllogismus, ex quo velut ex ungue
leonem hunc Disputatorem estimare liceat,
τὸ κενώμενον Vilitigatoris est. Homo post la-
psum non habet supernaturalis Gratia igni-
culos. Medius terminus est, quia non habet
judicium rationis, per quod sit idoneus in iis
quæ ad Deum pertinent, sine Deo aut inchoa-
re aut peragere. Forma Syllogismi est,

Quisquis non habet iudicium rationis
per quod sit idoneus, in iis quæ ad Deum per-
tinent, sine Deo, aut inchoare aut peragere:
is non habet igniculos supernaturalis DEI
Gratia.

Atqui homo post Lapsum non habet ju-
dicium rationis, per quod sit idoneus in iis
quæ ad Deum pertinent, sine Deo, aut inchoa-
re aut peragere.

Ergo homo post lapsum non habet igni-
culos supernaturalis Dei Gratia.

Respondeo verba illa Sine Deo vel sola
satis arguere hujus aselli imperitiam, non di-
stinguentis inter actiones purè naturales &
supernaturales. In ipso inquit Apostolus, vi-
vimus

movemur & sumus. Nulla est Creatura, ne Diabolus quidem ipse, qua se movere possit sine Deo. Debuerat ergo Disputator pro verbis Sine Deo ponere sine supernaturali Dei gratiâ.

Deinde verba quæ ad Deum pertinent, & ipsa generalia sunt: pertinent enim ad Deum non modo Supernaturalia, verum etiam Naturalia omnia. Pro his igitur ponere debuerat, quæ ad Salutis negotium pertinent. Rogo te docte Lector etiam atq; etiam, ut vel ex hoc solo argumento videas, quantus hic homo sit asellus tum in Theologia tum in ipsa etiam Logica. Sed ad rem.

Nego connexionem attributi cum Subjecto in Majore propositione. Nam igniculi illi non sunt sine Deo, nec sunt Naturales, sed sunt Dei donum gratiosum supernaturale datum in ipsa Creatione, qua veluti ruderæ super sunt ex illa misera Adami ruina, & veluti fomes ad recipiendum ignem Spiritus Sancti in Conversione, non equidem sola, sed conjuncta cum gratiâ Excitante, Adjuvante & Suscipiente. He inquam Gratiæ constituunt Causam illam Recipientem Philippicam, cum qua Spiritus Sanctus simul est efficax.

Non

Non habet ergo Homo iudicium rationis per se, quâ Naturale est, idoneum ad actus pietatis proximè, sed interveniente eâ quam dixi Gratia supernaturali.

Ipsam ergo, quod in Conclusionem continetur, huius (si Deus placet) magni Disputatoris Krinomenon est falsissimum & dignum quod ad Primanos scholæ particularis mittatur exhibendum.

Simili responso & distinctione expediuntur reliquæ Vitiligatoris argutationes in hoc puncto Liberi Arbitrii pleræq; omnes. Sola inquam distinctio inter hominem purè animale seu naturalem, hominem peccato corruptum, & hominem gratia Dei donatum, dissipat & in fumum agit omnes huius Holophantæ cavillationes, quibus proinde singulis in specie refutandis manum non admovebo.

Quicquid est Pelagianum, inquit, id omne rejiciendum est. Atqui Intimatoris igniculi supernaturalis gratiæ sunt Pelagiani. Ergo rejiciendi. Nego minorem, cujus falsitas patet in suprapositis. Nunquam tu Vitiligator veram mihi Pelagianismi definitionem, quam adhuc ignorare videris, affricabis nisi per mendaciū aut imposturā sycophantandi.

Quin

Quin tu ipse Vitilitigator, vide etiam atq; etiam, ne ipse sis Pelagianus, & quidem duplò Pelagianus, qui novo loquendi genere scribis dari Actiones quæ fiant sine Deo, & dari res, quæ ad Deum non pertineant. An tu Asine putas res & actiones, quas Theologi vocant purè naturales, esse sine Deo? & ad Deum non pertinere? Ipsa tua Mendacia non sunt sine Deo, quæ sunt Actiones purè naturales. Quæ verò sunt Mendacia: eatenus non sunt actiones purè naturales, sed praternaturales aut potius contranaturales, quas Natura tua edit non proximè, sed interveniente Diabolo & peccato.

Declinare à malo & facere bonum, Ps 33. vers. 14. 15. Psal. 36. vers. 27. & 1. Petr. 3. vers. 10. 11. ambo sunt in prædicamento Actionis, & quidem in Genere Actionum supernaturalium. Tu non vis prohibere seu coërcere linguam tuam à mentiendo, quia non potes habere Velle ad prohibendum coërcendumq;: quippe merè passivus ad actionem supernaturalem. Ergò rotat te Diabolus tanquam merè passivum, & naturam tuam corruptam absolutâ necessitate inevitabiliq;

biliq; Fato impellit, ceu merè passivum
Archita Crepitaculum, ad mentiendum &
calumniandum. Quare & merè passivus
es excusabilis, nec potest tibi merè passivo
culpa adscribi tuorum mendaciorum.

Pag. 47. *Sycophantaris*, quod cognitio-
nem Dei naturalem statuam sub nomine
Gratiæ gratis datæ. Adeò adhuc rudis
es, ut nescias Vocabulum Gratiæ gratis datæ
modò rationem Generis habere, modò Speciei;
sicut apud *Jureconsultos* Vocabulum Ado-
ptionis. Omnis Gratiæ, latâ significatione
est Gratiæ gratis data: Ergo & Gratiæ Crea-
tionis. Quia, dicente *Augustino*, loco citato
Epistol. 95. non præcedentibus aliquo-
rum meritis, sed GRATUITA Dei bo-
nitate donata est.

In eo etiam prodis tuam Ignorantiam,
quod cognitionem DEI naturalem vocites
Gratiam: pro quo dicere debebas opus
Gratiæ Creationis gratis datæ, seu, ut
verba repetam *D. Augustini* Gratuitâ Dei
bonitate donatæ. Cognitio inquam DEI
naturalis non est ipsa Gratiæ Creationis pro-
priè loquendo, sed est opus & effectus Gratiæ
B Crea-

Creationis: quæ quidem Gratia in hominis
Conversione concurrat cum Gratia expectante,
Gratia excitante, Gratia Adjuvante,
Gratia suscipiente, Gratia gratum faciente,
Gratia conservante.

Habet igitur homo ante Conversionem
eam Voluntatis libertatem, ut possit per Dei
Gratiam prævenientem bonum supernaturale
velle & malum præternaturale nolle.
Quod nisi concedamus; Dogma efflorescit
Absolutæ necessitatis; quo nihil horribilius
ne cogitari quidem potest.

A quo equeidem Dogmate Absoluta Ne-
cessitatis vos excusare non potestis, id quod
probo 1. quia negatis in homine ante Con-
versionem Voluntatis libertatem, quâ possit per
Gratiam prævenientem velle bonum super-
naturale, & nolle malum præternaturale,
2. quia statuitis & docetis hominem in Con-
versione sese habere MERE PASSIVE.
Quare & post Conversionem in operibus
pietatis seu Supernaturalibus quâ homo, erit
merè passivus. Non enim tollitur distin-
ctio purè Naturalium & Supernaturalium in
Conversis.

Sic

Sic argumentor. Quicumq; negant in homine ante Conversionem Voluntatis libertatem, quâ possit per Dei Gratiam prævenientem velle bonum Supernaturale, & nolle malum Præternaturale: illi in Ecclesiam introducunt perniciosum Dogma Absolutæ necessitatis.

Vos negatis in homine ante Conversionem Voluntatis libertatem, quâ possit per Dei Gratiam prævenientem velle bonum Supernaturale, & nolle malum Præternaturale.

Ergo vos in Ecclesiam introducitis perniciosum Dogma Absolutæ necessitatis.

Alterum Argumentum. Quicumq; statuunt & docent hominem in Conversione sese habere MERE PASSIVE: illi in Ecclesiam introducunt perniciosum Dogma Absolutæ necessitatis.

Vos statuitis & docetis hominem in Conversione sese habere MERE PASSIVE.

Ergo vos in Ecclesiam introducitis perniciosum Dogma Absolutæ necessitatis.

Dictum illud in Ecclesiâ celebratum, Quite creavit sine te, non te salvabit sine te, ostendit certè & evincit Hominem,

quà homo, in operibus pietatis sese non habere merè passivè, verum etiam activè, non equidem proximè, ut nuper dixi, ex propriis natura potentius seu viribus, sed interveniente Dei Gratia præveniente, tanquam Causâ proximâ, cum quo consentit in scholis tritum Axioma, **Actiões sunt Suppositorum.**

Quod si homo, quà talis, est merè passivus in actionibus Supernaturalibus: erit eadem ratione & merè passivus in actionibus Præternaturalibus: quia amba Qualitates tũ Supernaturales tum Præternaturales non sunt de essentia hominis, sed sunt Accidentia extrinsecus advenientiâ, que ad ipsam constitutionè hominis, quà homo est, non pertinent.

Est igitur homo, quà homo, non merè Passivus sed & Activus, in Actionibus quidem pietatis supernaturalibus mediante & interveniente Dei gratiâ: in Actionibus verò Impietatis præternaturalibus, mediante & interveniente peccato. Quare in illis audit vocem Domini Euge Serve bone: in his verò Serve male & piger, Matth. 35. v. 26. 27. Luc. 19. v. 17. 22.

Hiero-

Hierosolomytani habebant Voluntatis libertatem, quâ poterant per eam quam dixi Dei gratiam Velle aut Nolle converti, O Jerusalem, Jerusalem! quoties Volui filios tuos congregare, sicut gallina congregat pullos suos sub alas? & Noluisti.

Cain habebat Voluntatis libertatem, ut per eandem Gratiâ potuisset Nolle eadem fratris, & contrâ, ut contemptâ & repudiatâ Gratiâ, posset Velle eadem fratris.

Judas habebat Voluntatis libertatem, ut per eandem Gratiâ potuisset Nolle proditionem Filij Hominis, & contrâ, ut spretâ & abjectâ Gratiâ, posset Velle proditionem Filij Hominis. Dicente Origene, Judas sic prodidit Dominum, ut potuerit non prodere. Et Hieronymo: Aliquando justus, postea peccavit, & factus est reprobus & damnatus.

Quod si Cain absolutâ necessitate habuit Voluntatem occidendi Abelem: non potest justo Dei judicio condemnari ob eadem fraternam.

Si Cain merè passivus non habuit potestatem nolendi eadem fratris: non potest

B 3 justo

justo Dei judicio condemnari ob internecionem Abelis.

Si Judas necessitate absolutâ habuit voluntatem prodendi & tradendi Christum: non poterit justo Dei judicio condemnari ob scelus proditionis & traditionis.

Si Judas merè passivus, non habuit potestatem nolendi proditionem Christi: non poterit coram justo Dei judicio de proditione Christi accusari & damnari.

Si Hierosolymitani necessitate absolutâ habuerunt voluntatem aspernandi invitationem Christi ad pœnitentiam: non poterunt ob spretum seu aspernatum Christum, coram justo Dei judicio accusari & condemnari.

Si iidem Hierosolymitani merè passivi necessitate absolutâ noluerunt converti: non poterunt ob illam Noluntatem, coram justo Dei judicio accusari & condemnari. Poterât, inquam, per Dei gratiam prœvenientem habere Velle converti, sed repudiatâ gratiâ elegerunt Nolle converti, ideoq; inexcusabiles.

Ratio horum omnium est apud Optatum, Voluntas habet pœnam: Necessitas

tas

tas veniam. Homicida scelus potest
facere, potest etiam non facere. Huc
repeto Argumenta à Scopis Vescariis Af-
fert. 9. & 10.

Objicies fortasse, quod confundam exem-
pla nondum Conversorum cum exemplis eo-
rum, qui conversi rursus gratià Conversio-
nis exciderunt. Respondeo utrorumq; parem
& eandem esse rationem. Utriq; enim Con-
versione opus habent.

Addo superioribus, per Dogma absolu-
ta Necessitatis, introduci in Ecclesiam Fa-
tum Stoicum, quod teste Plutarcho nihil
aliud fuit quàm nexus causarum inevitabi-
lium. Ergo secundum vos (qui negatis eam
quam dixi voluntatis libertatem, & asseritis
hominem in actionibus supernaturalibus sese
habere, merè Passivè) quidam salvantur in-
evitabili causarum nexu, & alij damnantur
inevitabili causarum nexu.

Quidam consolaturus furem tempore
Supplicij. Bono animo es, inquit, Hec enim
aliter evenire non potuerunt, Wer hangen
soll/ der vertrenck't nicht. Inevitabili necessi-
tate furatus es, inevitabili necessitate su-

*spendèris, inevitabili necessitate jam te facti
pœnitet, inevitabili necessitate salvaberis.*

*Similiter de Juda aliisque facinorosis dice-
re liceat, inevitabili necessitate fur erat, ine-
vitabili necessitate pretio 30. argenteorum
Dominum prodidit, inevitabili necessitate
desperabundus seipsum suspendit, & demum
inevitabili necessitate æternum damna-
tus est.*

*Ejusmodi portenta consequuntur ex ne-
gata Voluntatis libertate. De qua pro insti-
tuto nostro, hoc jam loco plus satis. Progre-
dior ad materiam de Baptismo.*

*Primum de Baptismo Mendacium con-
tinetur pag. 60. thes. 52. Ex sanctis paren-
tibus sancti nascuntur liberi, sanctitate
fœderali & spirituali, ex Christianis Chri-
stiani. Program. 4. Febr.*

*Ad hoc apertissimum Mendacium respon-
di. Intimat. in Bacchanal. Item Beylage sub
titulo Fundam. immot. & proleg. 3. & in
Confut. argut. 5. Præterea in Scopis Vesca-
riis. Assert. 1. Assert. 3. Assert. 4. Assert. 5.
Assert. 7. Assert. 8. Quæ si omnia hoc loco
repetere, non modò actum denuò agerem,
verùm*

verum etiam infinitum laborem eumq; minime necessarium susciperem, & litem transferrem ab Adversariis doctis & legitimis ad hunc asellum indoctum & irreptitium, quem & vincere inglorium, & a quo atteri, sordidum.

Respondebo tamen stulto juxta stultitiam suam, ne sibi sapiens esse videatur, Prov. 26. 5. sed paucis. Ajo igitur Vocabulum Christianus esse concretum, cujus materiale sit homo, formale vero ipsa Christianitas. Christianus secundum materiale quia homo est, nascitur, & quidem nascitur in peccatis filius ire: secundum formale quia Christianus est, non nascitur, sed fit renascendo. Si Vitiligator istam distinctionem e Ramo suo discere non potuit: discat eam tandem ex Philippo, ego hunc Asellum amplius scabere, & hunc Aethyopem lavare nolo.

Nunquam & nusquam dixi Sanctorum liberos sanctos Nasci, sed dixi cum Paulo sanctos ESSE, i. Cor. 7. 14. non certè per generationem, sed per regenerationem, dicente Pomerano, darumb bedürffen die arme Kinder auch in Mutterleibe/das sie mit dem heiligern Geist

Geiste durch Christum anderweit geböhren werden. Daß auch Gott beweiset an S. Johannis Baptisten/welchen er annimpt/heiliget / vnd teuffet mit dem heiligen Geiste in Mutterleibe/ Luc. 1. *Et iterum*, da ich dieses geschrieben hette von den Kindlein/laß es vnser lieber Vater D. Martinus Luther, vnd hette einen Wolgefallen dran. Dieweiln es auch seine Ehrwürde mir befohlen hette / daß ich solches solte schreiben.

Quod verò Vitiligator infert, Ergo vanum esse Baptismum, si regeneratio fit in utero materno. Et vice versa, si in Baptismo fit regeneratio: Ergo non fieri in utero materno. Id nullius est ponderis. Nam non est insolens eandem rem sepius fieri, repeti & confirmari alio atq; alio modo. Regiæ largitiones, inquit magnus quidam Theologus, quàm primùm concessæ sunt, sine controversia ad nos pertinent: postea tamen adduntur oblationes, ui regis voluntas, si sit opus, aliis testata esse possit. Non sequitur, Remittuntur peccata in Cœnâ Dominica: Ergo non fuerunt remissa in Baptismo. Et vice versa. In Baptismo facta

facta est remissio peccatorum: Ergo non fit remissio peccatorum in Cæna Dominica.

Reliqua non prosequar, Causas subinde indicavi, quia habeo de hac ipsa materia, Litem pendentem coram Judicio legitime constituto, & in ea lite Actores seu Adversarios doctos, cum quibus decertare sit honorificum. Illam ego litem legitime inceptam deserere, & cum hoc asello pedem conferre nolo. De quo pronunciare liceat vulgè dictum:

Hoc scio pro certo quod si cum
stercore certo;

Vinco seu vincor, semper ego
maculor.

CAPUT III.

Boni Disputatoris est, non Diverticula
querere, sed rectâ viâ Adversarium ag-
gredi, ipsiusq; jugulum petere. Habebat Vi-
tilitigator Acta Judicij, quæ passim in hac
sua Chartabellâ famosâ allegat, Habebat in
eis Statum Controversiæ rectè formatum.
Habebat utriusq; partis maximè mea τὸ κα-
νόμειος, Habebat medios terminos, Habebat

non Enthymemata, non Sophismata, sed Syllogismos in legitima forma dispositos per regulam de Omni & de Nullo, quibus vel causam per effectum, vel vice versa effectum per Causam demonstrabam. Hanc ille methodum turbare & deserere, & ad Diverticula deflectere non debuerat.

Et cum clamarem quò se nunc proripit ille,?

Tytere coge pecus: tu post carecta latebas.

Vagatur per ambages, per avia, per dumera, per sentes, per vepres, & subinde Enthymema aliquod aut Elenchum sophisticum ejaculatur, suumq; tò ergo, ergo, ergo, &c. una pagella sepius eructat. Risi subinde hominis Fiduciam & stultitiam, qui res ita varias & dispares conjungeret, perinde atque Praxille Adonis Solem, cucumeres, & mala. Mihi certè non est integrum saltare ad lyram & præscriptum hujus Choragi, aut potius Choraulis.

Ait in Epistola ad Lectorem, se in hoc exercitij genere antehac versatum, adeoque voluisse hanc rapsodiam famosam

congerere, quâ succurreret in hac pale-
stra minus exercitatis. Quo quidem loco
non possum non meminisse Elihu filij Barachel
Job. 32. vers. 17. dicentis nisi loqueretur, fo-
re ut ipsi Venter rumperetur, nam sapien-
tiam non in capite gerebat sed in ventre.
Ostendam, inquit, scientiam meam. Plenus
sum enim sermonibus, & coarctat me Spiri-
tus uteri mei, & Venter meus quasi mustum
absq; spiraculo, quod lagunculas novas dis-
rumpit. Lutherus vertit: Ich wil meine
Kunst beweisen / denn ich bin der Rede so voll /
daß mich der Odem in meinem Bauch engo-
stet. Siehe / mein Bauch ist wie der Most /
der zugestopft ist / der die newe Fesse zureisset /
Ich muß reden daß ich Odem hole / Ich muß
meine Lippen auffschun / etc.

In eundem ferè modum iste Vitilitigator,
tacentibus aliis, ceu partus immaturus in lu-
cem prorumpit, quasi unus omnium aptissi-
mus ad vitilitigandum. Licebat illi per me in-
tegrum Volumen Locorum Communium com-
pilare, sed non licebat illi Acta litis meae co-
ram Iudicio legitimè constituto pendentis,
ante Sententiam latam, è iudicio eximere,
& publicè scripto famoso exagitare. Ne

Nec me solum, sed ipsum etiam Philippum totius Germaniae praeceptorem miserè flagellat, & impiè petulanti lingua proscindit pag. 50. 54. 55. &c. & contra hunc allegat Hutterum Heshusium, aliosq; id genus homines, qui à mille parasangis cum Philippo non sunt comparandi.

Quin ipsas Agendas Megapolenses à Philippo (ut ajunt) conscriptas stolidè contra Philippum torquet. Nam fingit Contradictiones inter *Attributa*, quæ de eodem *Subjeto* predicantur non *κατὰ τὸ αὐτὸ* secundum idem, nec distinguit inter hominem peccato corruptum, & hominem gratiâ Dei armatum, v. g. Homo potest velle converti, & Homo non potest velle converti: non sunt verè *Contradictoria*: quia non dicuntur secundum eandem *Subjecti* proprietatem & conditionem.

Nomina contumeliosa quæ Deffelna homo appellat, quibus per totum hoc scriptum me insignit & honorat, multa sunt, Incimator, Pelagianus, Papista, Philippista, Calvinianus, Arminianus, habens perversum ingenium, & infœlix studium
hære-

hæreticorum dogmatum propagando-
rum, impudens, capite Medulæ arma-
tus, Confessionis Augustanæ, Lutheri,
Melanthonis, Pomerani auctoritatem
à se stare falso affirmans, Adversarius,
& Contradictor Agendarum Mega-
polensium, furibundus, prodiens è Pe-
lagij, Arminianorum, Scholasticorum
& Cinglij lacunis, Medicus theologus,
sibi contradicens, statuens Infantes
fidelium nasci sanctos, Valentinianus,
Manichæus, Borborita, Anabaptista,
Infantibus derogans fidem, Petulans,
qui debeat Galenum scrutari, & doce-
re non Codicem sacrum, qui non de-
beat currere non missus, Doctor natus
sine eruditione, sed cum multa stupidi-
tate, habens Chrysippæum acumen,
crassus, Spiritus Sacramentarius, bu-
sto proximus: *nimirum, vult Vitilitiga-
tor morem revocare comburendorum hære-
ticorum. Miror quod non etiam Turcam
me fecerit, quia credo cum Turcis Deum
creasse Solem & Lunam: & Judæum, quia
credo cum Judæis Moysen fuisse Prophetam.*
Obse-

Obsecro te benevole Lector, quid facerem tam strepero Crepitaculo? Reipsa comperio in isthoc homine verissima esse, quae scriptis magnus ille Zacharias Ursinus, de iis qui Ramistica methodo informantur. Hos ait nihil nisi audaces & impudentes blaterones ac fanaticos nugatores (kühne unverschämte Schweher / vnd schweiffende Flattergeister) evadere, qui nullis terminis se contineant, nec argumentum rectè formare, resolvere aut judicare, nedum bonam argumentationem à prava & Sophistica discernere, illam evincere & obtinere, hanc expeditè, luculenter & solidè solvere & refellere norint.

Itaq; missum faciam istum asellum, ubi de uno adhuc cum ipso transegerim. Agè Vilitigator! Vocas me injuriosè Intimatorem. An verò te hominem scilicet Theologum non pudet legitimum Magistratum, tuum, incessere convitiis, contra manifestum Dei verbum & maximè contra 5. Decalogi Praeceptum? Nec verò potes elabi distinctione inter Rectorem & Intimatorem: nam
hæc

hac duo attributa predicantur de eodem
 Subjecto *κατὰ τὸ αὐτὸ*, secundum eandem
 Subjecti proprietatem & conditionem, & In-
 timationes meas Reſtorales ſcripſi quā Re-
 ſtor, præfixo Reſtoris titulo & appenſo ſigillo.
 Cum ergo me per contemptum Intimato-
 rem vocas: tum contra Juramentum Reſto-
 ri & Academiæ præſtitum, convitiaris magi-
 ſtratu tuo, & hoc ipſo es perjurus. Hanc tu
 labem nunquam elues.

An te non terret exemplum puerorum,
 qui Prophetam Eliſcum per contemptum in-
 clamabant *Καλὸς / Καλὸς / neg. juſtum Dei*
 judicium extimeſcis, qui hanc tuam proter-
 viam & petulantiam aliquando ſit ulturus?

Præſagiebat jam tum animus tibi cum
 primū huic centoni conſuendo manum ad-
 moveres, & dictabat ipſa tibi conſcientia
 tua, fore ut hoc tuum ſcripturiendi cacoethes
 tibi vitio verteretur, tuq; ob ſcriptionem
 hanc temeritatis adeoq; *πολυπραγμοσύνης*
 reus peragereris. Rectè tu quidem iſta. Sic
 argumentor.

Omnis qui litem alienam in Judicio le-
 gitimè conſtituto, coram Judice ordinario
 C adhuc

adhuc pendentem, nondum latâ sententiâ definitivâ, in publicû evocat, Statum Controversiæ ipsaq; Partium τὰ κελεύμενα cum mediis terminis in solenni argumentorum forma disposita mutat, procedendi actum legitimè inceptum disrumpit, & litem alienam intempestivè suam facit: is est temerarius Vitilitigator.

Atqui Jacobus Durfeldius litem alienam, in Judicio legitimè constituto, coram Judice ordinario adhuc pendentem, nondum latâ sententiâ definitivâ, publico scripto turbat, ad disceptandum in publicum evocat, Statum Controversiæ ipsaq; partium τὰ κελεύμενα cum mediis terminis in solenni argumentorum formâ disposita mutat, procedendi actum legitimè inceptum disrumpit, & litem alienam intempestivè suam facit.

Ergo Jacobus Durfeldius est temerarius Vitilitigator.

Alterum argumentum. Omnis qui se intempestivè rebus immiscet alienis, publica judicia legitimè constituta turbat, & in eis Actoris partes ipse sibi rapit & capit, Statum controversiæ partiumq; τὰ κελεύμενα mutat,

rat, is πολυπραγμοσύνης & σοκοφαντίας reus est.

Atqui Jacobus Dursfeldius se intempestivè rebus immiscet alienis, publica judicia legitimè constituta turbat, & in eis Actoris partes ipse sibi rapit & capit, Statum Controversia partiumq; τὰ κενόμενα mutat.

Ergo Jacobus Dursfeldius πολυπραγμοσύνης & σοκοφαντίας reus est.

Nunc audiamus tuas Exceptiones, quibus te à temeritate & Curiositate excusare conaris. Et quidem primo loco prætendis mentem recti consciam, hoc est, ut cum Apostolo loquamur bonam conscientiam.

Tunc bonâ conscientia, contra Juramentum Rectori & Academia præstitum potes Magistratum tuum ludicris, falsis & ridiculis nominationibus incescere? Tunc eum potes bonâ conscientia, crassis, putidis, impudentibus & nunquam probandis mendaciis aspergere?

Non dixi ego posse hominem sese convertere, sed dixi posse hominem igniculis gratie Creationis in Natura corrupta reliquis, Concurrente nova Spiritus S. gratia,

uti ad Conversionem. Et passim distinxi inter Naturam hominis corruptam, interq^{ue} Naturam hominis in puris naturalibus.

Non dixi infantes fidelium nasci Sanctos, sed Esse sanctos.

Non negavi Infantes fidelium nasci filios iræ, sed negavi esse filios iræ: quia non manet ira Dei super eos, sed tollitur per regenerationem.

Non negavi infantes Gentilium esse filios iræ ob peccatum Originis, sed dixi ob solum peccatum Originis: nam carentia divini fœderis & regenerationis in causa est, ut non liberentur à peccato. Itaq^{ue} Sophisma committis Compositionis & Divisionis: disjungis enim quæ erant conjungenda.

Nunquam etiam fui argumentatus à Nolle ad posse, sed à nolle ad posse velle: hæc enim purè Naturalia sunt, & à nolle converti ad posse velle converti: quæ non sunt purè Naturalia. Velle enim converti, acceptatio gratiæ est: Nolle converti repudiatio gratiæ est. Non erant Hierosolymitani merè Passivi, sed potuerunt per Gratiam DEI prævenientem habere velle converti, qui repudia-

pu diatâ gratiâ præveniente habuerunt nolle
converti. Potuerunt iidem concurrente nova
Spiritus S gratiâ cõverti, qui repudiatâ gra-
tiâ non sunt conversi, neq; potuerunt cõverti.

Atq; hæc quidem hæctenus de tua Bona
Conscientia. In quibus doctus Lector videt te
cum larvis luctari, quando non sententiam
meam oppugnas sed tua ipsius mendacia, tua
ipsius commenta, tua ipsius somnia: homo
vanus & indoctus, qui nequedum Statum
Controversiæ de Libero Arbitrio rectè intel-
ligis, nescio Logicæ an Theologiæ imperitior.
Reliquæ tuæ Excusationes non merentur re-
sponsum, sunt enim calvæ, quibus refutandis
nolim papyrum commaculare.

CAPUT IV.

Vident Adversarij Sententiam meam
esse orthodoxam. Vident eam ad amuf-
sim congruere cum Scriptura sacra, Vident
eam nusquam discrepare ab Augustana Con-
fessione. Vident deniq; cum Scriptis Lutheri,
Philippi & Pomerani nusquam pugnare.
Querunt illi quidem & captant Contradi-
ctiones, sed veras contradictiones nusquam

C 3. invo-

inveniunt, Miserrimum Philippum miserrimè tractant. Ajunt hunc esse authorem Agendarum Megapolensium, & tamen Agendas interpretantur contra Philippum. Quin virum illum qui Coryphaeus fuit literatorum omnium totius Germaniae petulanti lingua proscindit, sed non invenit locum ipsorum maledicendi & calumniandi studium apud doctos.

Cum itaq; in Intimationibus meis nihil contineatur, quod illi erroris possint convincere: tandem callidum consilium excogitarunt, hanc à se litem amandandi & ad alios derivandi. Subornarunt igitur hunc Vitiligitorem, qui hanc provinciam capefferet, eiq; Acta litis nostrae pendentis communicarunt, è quibus iste Holophanta producta mea sibi sumeret sigillanda & exagitanda ex eisq; Contradictiones fingeret homo legum verae Contradictionis ignarus, texeretq; elenchos Sophisticos, quorum consequentia nulla, id quod judicandum relinquo. hominibus doctis, & artis Logicæ peritis.

Dixi de fine Adversariorum meorum principalium: Queritur de ipso Vitiligitore, quo sine hunc scriptitandi laborem in se
rece

receperit. Iste verò finis omni Vulgo in ore est, nimirum duplex Aucupium, popularis auræ & promotionis ad functionem aliquam sive Scholasticam sive Ecclesiasticam.

In priori persimilis est Herostrato illi, qui referente Gellio, nominis & famæ libidine templum Dianæ Ephesiæ incendebat, seq̃ ipsum in medias flammâs precipitem dabat. Arachne ausa fuit certare cum Minerva delanificio, & Tamyras Poëta Thrax cum Musis de cantu certamen suscipere: quâobrem ab ipsâ exoculatus dicitur. Refert Erasmus de quodam Hannone Carthaginiensi, quod aves capere solebat, quas hanc edocebat vocem Deus est Hanno. Similiter videtur hic Vitilitigator aves capturus, quas doceat hoc suum Axioma sonare, Actiones purè naturales fiunt sine Deo, & in rebus ad Deum non pertinentibus. Tum illud etiam: In actionibus Supernaturalibus Homines sese habent merè Passivè. Itemq̃ & illud. A nolle ad posse velle non valet argumentum. Tum alia multa de Infantum peccato & fide actuali, & salvatione immediata &c.

*In altero videtur emulari exemplum Ap-
pionis Grammatici Alexandrini, qui tantâ
fuit arrogantia, ut ei immortalitatem polli-
ceretur, cui opera sua nuncupasset. Tanti
faciebat ipse sua scripta, quem strenuè iste
Thrax Blax imitatur in Prefatione hujus sue
famosæ Rhapsodie. Miseras scholas! miseras
Ecclesias! quibus tales contingunt blatero-
nes, ad stivam aptiores, quàm ad governa-
cula Ecclesie.*

CAPUT V.

Hærebam vellemne homini respondere.
Annon? Principio apud me st atuebam,
non esse respondendum, ob hanc gravissimam
causam, ne litem meam pendentem ipse tur-
barem, & alicujus auctoriæ ipse author essem.
Cogitabam satius esse expectare legitimam
transmissionem Actorum, & accepto Respon-
so, Acta omnia prælo subicere, de quibus Lectori
committere judicium.

Altera ratio erat, ne Actum denuo age-
rem, Cum enim in Actis ad amussim & accu-
ratè responderim omnibus Adversariorum
argumentis: obsecro cur eandem telam re-
texerem in gratiam hujus aselli?

Monue-

Monuerunt tamen quidam amicorum ne ad tantum mendaciorum, injuriarum & calumniarum plaustrum plane conticesserem, sed aliquid saltem generaliter responderem tantisper, dum ipsamet Acta, publici juris facta in lucem prodirent. Quorum consilio parendum censui.

Tum illud etiam in mentem veniebat, quod Lutherus inquit in *Versione sua Germanica Prov. 26. 4.* Antworte dem Narren nicht nach seiner Narrheit / daß du ihm nicht auch gleich werdest. Antworte aber dem Narren / nach seiner Narrheit / daß er sich nicht weise lasse düncken. *Hec itaq; Lector benevole habe tantisper dum Acta plena Litis nondum confecta seu finita accipias, meq; hominem senem, & adversa insuper valetudine laborantem, tum præterea consilio malignantium miserè divexatum & pressum juva & subleva tuis ad Deum precibus. Vale.*

Dabam Rostochij 23. Januarij,

Anno Christi

¶ VI nes Clt so Lennes eXa Ctæ & perfe Ctæ
Contrad Ctionis Leges; Is Ipse ne
Dispv tato.

C S

INDEX

INDEX.

A.

A bsolute necessitas.	15. 16. 17. 19. 20. 21. 22.
<i>Absolute necessitatis Dogma introdu- citur, negat à Voluntatis libertate.</i>	16
<i>Absolute necessitatis Dogmate admissio: se- quitur Fatum Soicum.</i>	21. 22
<i>Actio Vitilitigatoris Sine Deo & in rebus ad Deum non pertinentibus.</i>	11
<i>Actio purè naturalis an fiat Sine Deo?</i>	14.
<i>Actio purè Naturalis an fiat in rebus ad Deum non pertinentibus?</i>	11. 14.
<i>An detur Actio Sine Deo?</i>	11. 14.
<i>An dentur res ad Deū nō pertinentes.</i>	12
<i>Actionum differentie.</i>	10.
<i>Actiones Supernaturales solæ Vitilitigatori ad Deum pertinent.</i>	11.
<i>Actiones sunt Suppositorum.</i>	18.
<i>Actiones Praternaturales seu Impietatis.</i>	10. 18.
<i>Actio purè naturalis editur à Naturâ per se.</i>	10
<i>Ad actiones pietatis homo non habet ullam potentiam proximam, sed habet eam à Deo, per Gratiam prævenientem.</i>	6
<i>Adversariorum importunitas.</i>	2
<i>Agen-</i>	

<i>Agendas Megapolenses Philippicas torquet</i>	
<i>Vitilitigator contra Philippum.</i>	9.10.28
<i>Argumentum à Nolle ad posse.</i>	34
<i>Augustana Confessione Vitilitigator flagi- riose abutitur.</i>	7. 8
<i>Axioma. Aëtionēs sunt Suppositorum.</i>	18
<i>Ax. Qui te creavit sine te: non te salvabit sine te.</i>	17
<i>Ax. Neceſſitas habet veniam: Voluntas pœ- nam,</i>	20. 21
<i>Ax. Wer hangen ſoll/ der vertrenckft nicht.</i>	21
<i>Ax. Christianus fit, non naſcitur.</i>	23
<i>Ax. Similitudines non conveniunt in omni- bus.</i>	7
<i>Ax. Subſtantia agunt per qualitates.</i>	10
<i>Ax. Homicida poteſt ſcelus facere & non fa- cere.</i>	21
<i>Ax. Judas ſic prodidit Dominum; ut potue- rit non prodere.</i>	19
<i>Ax. Judas ſic prodidit Dominum; ut potue- rit non prodere.</i>	19
<i>Axiomata Vitilitigatoris.</i>	36

C.

<i>Cain non merè paſſivus, potuit nolle cædem fratris.</i>	19
<i>Cauſa Recipiens Philippica.</i>	5. 6. 12
<i>Christianus non naſcitur.</i>	23

Colly-

<i>Collyrium.</i>	2
<i>Conscientia Vitilitigatoris,</i>	31
<i>Consilium callidum Adversariorum</i>	36
<i>Contradictio ficta & mendax, vana & falsa.</i>	8. 9
<i>Contradictionis verae requisita nunquam dicit Vitilitigator,</i>	8
D.	
<i>Declinare à malo, & facere bonum, ambo sunt Actiones Supernaturales.</i>	14
<i>Distinctio Hominis.</i>	13
<i>Dolabra Ecclesie.</i>	6
E.	
<i>Ecclesie Exercitia sunt instar dolabrae.</i>	6
<i>Effectus Gratiae Creationis, non est ipsa Gratia.</i>	
F.	
<i>Fatum Stoicum.</i>	21. 22
<i>Finis Strygnij Vitilitigatoris.</i>	3
G.	
<i>Gratia Creationis</i>	3
<i>Gratiarum differentia.</i>	3. 4. 6. 7. 16
<i>Gratiarum concursus est instar fomitis.</i>	5. 12
<i>Gratia non Salvifica Vitilitigatoris.</i>	7
H.	
<i>Homicida potest scelus facere & nõ facere.</i>	21
<i>Hominis distinctio.</i>	13
	<i>Homo.</i>

Homo an merè Passivus in actionibus Supernaturalibus. 6.14.17.18.19.20.21

Si Homo est merè Passivus in Supernaturalibus: erit eadem ratione & merè Passivus in Præternaturalibus. 18

I.

Igniculi in Naturâ, non sunt Naturales, sed Supernaturales. 12

Igniculi Gratiæ Creationis in Naturâ humanâ corrupta reliqui, non sola constituunt Causam Recipientem Philippicam. 12

Intimator vox contumeliosa. 30.31.

K.

Kinder in Mutterleibe anderweit geboren. 24.

L.

Libertas Voluntatis est Res Naturalis, quæ non amittitur per peccatum. Non habet potentiam ullam proximè ad Actus pietatis. 6

Linguam coërcere & prohibere à mentiendo, est Actio Supernaturalis. 14

Lutherum citat Vitilitigator, sicut Diabolus Psalterium. 7

M.

Mendacia Vitilitigatoris. 5.6.8.9.14.22.34.
Natu.

N.

Naturalis Libertas Voluntatis. Vide Libertas.

Natura Hominis corrupta, & Natura hominis in puris Naturalibus differunt. 34

Necessitas habet veniam, Voluntas poenam. 20. 21

Negata libertate voluntatis introducitur Dogma Absolutæ Necessitatis. 16

Necessitas absoluta introducitur Fatum Stoicum. 21. 22

Nomina contumeliosa, Deckelnahmen. 28.

O.

Opus. Vide Actio, Deckelnahmen. 28.

P.

Non est homo merè Passivus, neq; in Naturalibus, neq; in Supernaturalibus, neq; in Præternaturalibus. 10. 16. 17. 18. 19. 20

Pelagianismus. 9. 13

Perjurium Vitilitigatoris. 31

Philippum flagellat Vitilitigator. 28. 36

Portenta Dogmatis Absolutæ Necessitatis. 22

Præternaturales actiones edit homo per intervenientem naturæ corruptionē. 10. 18

Proxima Causa actionum Naturalium est Natura per se. 10

Proxi-

Proxima Causa actionum Supernaturalium est Dei
Gratia. 10

Proxima causa actionum Praternaturalium est
Corruptio Naturæ. 10.

Q.

Qui te creavit sine te: non te salvabit sine te. 17.

R.

Regenerantur in utero materno infantes fidelium,
23. 24

Res eadem potest fieri & repeti sepius, alio atq; alio
modo. 24

Res Vitilitigatoris ad Deum non pertinentes. 12.

S.

Scopæ vescaræ. 2. 5.

Similitudines non conveniunt in omnibus. 6

Statum Controversiæ de Libero Arbitrio ignorat Vi-
tilitigator. 10. 13

Supernaturales actiones edit homo, per intervenien-
tem Dei gratiam ut Causam proximam. 10

Suppositorum sunt Actiones. 18

Syllogismus Vitilitigatoris. 11

V.

Vescæ seu araneorum tela. 1

Vescariæ scopæ. 2. 5

Vitilitigator statuit Homine in Cõversione & operib;g
Supernaturalibus merè Passivum. 16. 17. 18. 19. 20

Vitilitigator statuit Dogma absolutæ Necessitatis. 16

Vitilitigator introducit Fatum Stoicum. 21. 22

Vitilitigator est Architea Crepitaculum merè Pas-
sivum. 51

Viti-

Vitilitigator flagellat Philippum.	28
Vitilitigator torquet verba Lutheri.	7
Vitilitigator torquet Augustanam Confessionem.	7. 8
Vitilitigator torquet Agendas Megapolenses.	9. 10. 28
Vitilitigator fingit & mentitur Contradictiones falsas.	8. 9
Vitilitigator est perjurus.	31
Vitilitigator est contumeliosus.	28
Est temerarius.	31
Est πολυπράγμων, Φιλοπράγμων, Curiosus, rebus se se ingerens alienis.	31
Est jactabundus.	26. 27
Est blatero.	30
Est partus immaturus.	27
Statuit actiones Sine Deo.	31
Statuit res ad Deum non pertinentes.	32
Vitilitigator disputando impugnat non sententiam alienam, sed sua ipsius commenta, sua ipsius somnia.	8. 22. 25.
Vitilitigator ignorat Statum Controversiae de Libero arbitrio.	10. 13
Vitilitigator est Sycophanta.	31
Vitilitigator est mendax.	5. 6. 8. 9. 14. 22. 34
Remittitur ad pueros in scholas.	10. 13.
W.	
Wer hangen soll/ der errenecke nicht.	21

Proxima causa actionum S
Gratia.

Proxima causa actionum
Corruptio Natura.

Qui te creavit sine te: non
R.

Regenerantur in utero mat

Res eadem potest fieri & rep
modo.

Res Vitilitigatoris ad Deum
S.

Scopa vescaria.

Similitudines non conveniu

Statum Controversie de Lib
tilitigator.

Supernaturales actiones edit
tem Dei gratiam ut Cau

Suppositorum sunt Actiones.

Syllogismus Vitilitigatoris.
V.

Vesca seu araneorum tela.

Vescaria scopae.

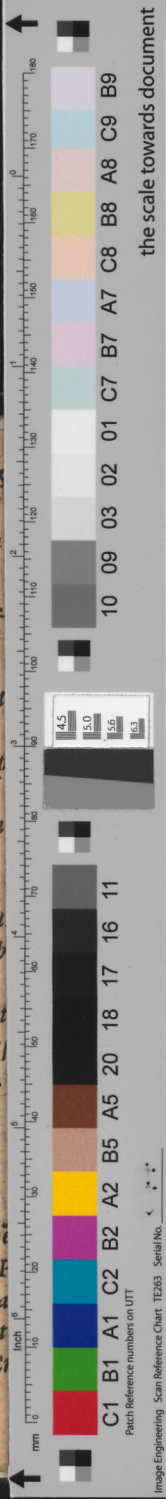
Vitilitigator statuit Homini

Supernaturalibus mere F

Vitilitigator statuit Dogma

Vitilitigator introducit Fat

Vitilitigator est Architea C
syum.

est Dei
10
ium est
10.
17.
idelium,
23. 24
atq; alio
24
12.
2. 5.
6
orat Vi-
10. 13
venien-
10
18
11
1
2. 5
operib9
18. 19. 20
tatis. 16
21. 22
re Pas-
51
Viti-